

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2011. május 16.

ÉNEK-ZENE
KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2011. május 16. 14:00

I. Zenefelismerés

Időtartam: 20 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM

Fontos tudnivalók

A feladatlap megoldására 20 perc fordítható. Nyolc zenei részletet fog hallani, valamennyit egyszer. A felhangzó idézetek néhány másodperces szünetekkel követik egymást. Minden részlethez három-három (a, b, c) kérdés tartozik. Hallgassa meg a zenei szemelvényeket, és válaszoljon a kérdésekre a feladatlap megfelelő soraiban!

A megoldást tollal kell beírni. Ha módosítani kívánja a már beírt választ, húzza át és írja mellé a javítást! Ebben az esetben az áthúzott válasz nem értékelhető.

Minden helyes válasz egy pontot ér, tehát a feladatsor hibátlan megoldására legfeljebb huszonnégy pont kapható. A megoldáshoz segédeszköz nem használható!

1. a) Ki a zeneszerző?

b) Mi a mű címe, melyből a részletet hallja?

c) Melyik zenetörténeti korszakban született a mű?

3	
---	--

2. a) Ki a zeneszerző?.....

b) Mi a mű címe, melyből a részletet hallja?.....

c) Mi a mű címének magyar jelentése?

3	
---	--

3. a) Ki a zeneszerző?.....

b) Mi a mű címe, melyből a részletet hallja?.....

c) Melyik zenetörténeti korszakban keletkezett a mű?

3	
---	--

4. a) Ki a zeneszerző?.....

b) Mi a mű címe, melyből a részletet hallja?.....

c) Milyen műfajba sorolható a zenemű?.....

3	
---	--

5. a) Ki a zeneszerző?
- b) Mi a mű címe, melyből a részletet hallja?
- c) Mi a teljes mű műfaja?

3	
---	--

6. a) Ki a zeneszerző?
- b) Mi a mű címe, melyből a részletet hallja?
- c) Milyen műfajba sorolható a zenemű?.....

3	
---	--

7. a) Ki a zeneszerző?.....
- b) Mi a mű címe, melyből a részletet hallja?
- c) Melyik zenetörténeti korszakban keletkezett a mű?

3	
---	--

8. a) Ki a zeneszerző?.....
- b) Mi a mű címe, melyből a részletet hallja?.....
- c) Melyik évszázadban született a mű?

3	
---	--

	maximális pontszám	elért pontszám
I. Zenefelismerés	24	
ÖSSZESEN	24	

javító tanár

Dátum:

	elért pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Zenefelismerés		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum:

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

ÉNEK-ZENE
KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2011. május 16. 14:00

II. Zenetörténeti szövegalkotás
Általános zenei alapismeretek
Dallamátírás

Időtartam: 100 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM

Zenetörténeti szövegalkotás

Fontos tudnivalók

A feladat egy szöveg önálló kidolgozása adott szempontok alapján. A megadott három téma közül egyet kell választania. A feladat megoldásának terjedelme maximum 4–5 oldal.

Tollal írjon! Ha módosítani kíván, húzza át a hibát egyszer, és írja mellé a javítást! A helyesírási és nyelvhelyességi hibák nem számítanak bele az értékelésbe, ellenben az olvashatatlan, illetve az értelmezhetetlen válaszok hibásnak minősülnek. A zenei szakkifejezések és a zeneszerzők nevének helytelen lejegyzései pontvesztéssel járnak.

A zenetörténeti esszében a zeneszerzők nevének írásakor a következő szabály érvényesül: a magyar szerzők esetében a teljes névhasználat legalább egyszer kötelező, a külföldi szerzők esetében viszont elégséges a családnév megjelölése is. Ebben az esetben a teljes névhasználatért nem jár plusz pont, ám a helytelen írásmód (csak családnévre vonatkoztatva) pontvesztéssel jár.

A feladat megoldásához segédeszköz nem használható.

Zenetörténeti esszé

Válasszon egyet az alábbi három cím közül! Dolgozza ki a választott témát a megadott útmutatás alapján!

a) Liszt Ferenc, a szimfonikus költemény műfajának megteremtője

Mutassa be a romantika korszakát! Írjon a XIX. század társadalmi változásairól, a művészet és a művészek szerepkörének alakulásáról! Ismertesse Liszt Ferenc életútját, sokoldalú zenei tevékenységét! Nevezzen meg néhány különböző műfajú művet életművéből! Írjon a programzenéről és a szimfonikus költemény műfajáról, egyet részletesebben is mutasson be Liszt szimfonikus költeményei közül!

b) A történelmi események hatása a művészetekre, a művészetek hatása a mindennapokra

Válasszon a zenetörténeti korszakok közül egyet, és írjon részletesebben a történelmi-társadalmi eseményeknek a zeneművészetre és a zeneművészekre gyakorolt hatásáról, valamint a zene szerepéről az adott korszak emberének életében! Megállapításait konkrét zeneművek megnevezésével igazolja!

c) A dal műfajának sokszínűsége

Értelmezze a következő fogalmakat: dal, népdal, műdal, dalciklus, daljáték! Tárja fel hasonlóságait és különbségeiket, írjon funkciójukról az egyes zenetörténeti korszakokban! Jellemezze a romantikus dal és dalciklus sajátosságait, nevezze meg legkiválóbb képviselőit!

30	
----	--

[illegible]

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

[illegible]

Általános zenei alapismeretek

Fontos tudnivalók

A tesztfeladatokat tollal, a kottázást ceruzával kell beírni. Ha módosítani kívánja a már beírt választ, húzza át egyszer a hibát, és írja mellé a javítást! Csak egyértelmű választ fogadunk el! A megoldáshoz segédeszköz nem használható.

Zenetörténeti kérdéssor

1. Melyik műfajra igaz a következő megállapítás?

A protestáns egyházi népének és annak feldolgozása.

A műfaj neve:

1	
---	--

2. Bartók Béla és Kodály Zoltán néhány művének címét soroljuk fel. Csoportosítsa őket szerzőik szerint! A megfelelő betűket írja a zeneszerző neve mellé!

- a) *Ne menj el!*
- b) *Zene húros-, ütőhangszerekre és cselesztára*
- c) *Budavári Te Deum*
- d) *Allegro barbaro*
- e) *Székely fonó*
- f) *Jézus és a kufárok*
- g) *Cantata profana*
- h) *Fölszállott a páva*

Bartók Béla művei:

Kodály Zoltán művei:

4	
---	--

3. A feladat két részből áll.

Határozza meg, melyik zenetörténeti korra jellemzőek az alábbi általános leírások!
Állítsa időrendi sorrendbe a megjelölt korszakokat!

- a) A személyes érzelmek ábrázolása uralkodik a kor zenéjében: öröm és bánat, szenvedély és magány. Képzőművészeti, irodalmi inspirációk, úti élmények is ösztönzik, inspirálják a művek születését. Témáikat gyakran a történelemből merítik.

A korszak neve:

b) A kórusművészet aranykora. A kis létszámú énekegyüttesek általában hangszerkíséret nélküli éneklésmódja jellemzi.

A korszak neve:

c) Egyszerű harmóniakra és finom dallamosságra törekvő zenei stílus. Változatos ritmikájú, szimmetrikus kisformákból építkező művek születnek.

A korszak neve:

d) A kor zenéjére jellemző a hangszeres zene előtérbe kerülése. Olyan, máig használatos zenei műfajok alakulnak ki, mint a szonáta, a fuga és a concerto.

A korszak neve:

e) Írja le időrendi sorrendbe a fent megjelölt korszakokat!

1.....

2.....

3.....

4.....

5	
---	--

4. Nevezzen meg Erkel Ferenc életművéből két operát a Bánk bán és a Hunyadi László operákon kívül!

Erkel további két operájának címe:

.....

2	
---	--

.....

5. M. P. Muszorgszkij: Egy kiállítás képei című művéről kérdezzük. A mű tételeinek címeit kell kiválasztania a következők közül. Karikázza be azoknak a tételeknek a betűjelét, amelyek a fenti mű részei!

a) A hegyi király barlangjában

b) Bydlo

c) Bécsi harangjáték

d) Baba Yaga kunyhója

e) Gnóm

f) Elégia

g) Az ódon várkastély

4	
---	--

6. Párosítsa az alábbi szerzőket a művek címeivel! A megfelelő párokat vonallal kapcsolja össze! A lehetséges öt választásból csak négy a helyes.

a) Erkel Ferenc	Les Préludes
b) J. S. Bach	„Oxford” szimfónia
c) W. A. Mozart	h-moll szvit
d) Liszt Ferenc	Figaro házassága
	Bánk bán

4	
---	--

Zeneelméleti kérdéssor

1. A következő meghatározások egy-egy zenei fogalommal azonosíthatók. Végezze el a párosítást! A meghatározások mellé írja be a megadott fogalom betűjelét!

Meghatározások:

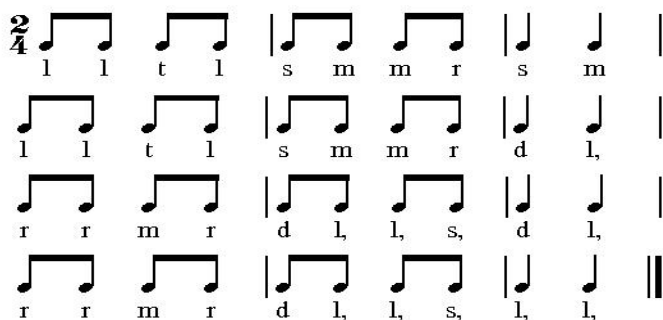
- Tizenkét hangú sor (Reihe) a kompozíció alapja.
/betűjel: ...
- Főként természeti képek pillanatnyi benyomásait ábrázoló zenei irányzat.
/ betűjel: ...
- A barokk és klasszikus formákat és műfajokat felelevenítő XX. századi irányzat.
/ betűjel: ...
- Hangnem nélküli komponálásmód.
/ betűjel: ...

Fogalmak:

- a) atonalitás
- b) neoklasszicizmus
- c) dodekafónia
- d) impresszionizmus

4	
---	--

2. Elemezze az alábbi népdalt a megadott szempontok alapján!

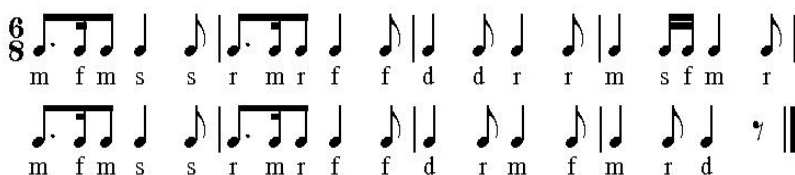

Az elemzés szempontjai:

- a) Sorszerkezet (szerkezet):
- b) Dallamvonal:
- c) Kadencia (sorzárlatok):

3

3. Figyelje meg az alábbi W. A. Mozart zenei részlet szerkezeti felépítését!

- a) Nevezze meg a 8 ütemes formaegység nevét!
- b) Nevezze meg a formaalkotó szerkezeti egységeket is!

.....

2

4. Írjon betűkottával alaphangról indulva felfelé egy dór és egy ré - pentaton hangsort!

dór:

ré-pentaton:

2

5. Töltse ki a hangközláncot az utasításoknak megfelelően! Mindig arról a hangról lépjen tovább, ahová előzőleg érkezett!

Kezdőhang: fá \uparrow n3, \downarrow T5, \uparrow T4, \uparrow k3, \uparrow n2

4	
---	--

6. Írja be a hiányzó fogalmakat a kipontozott helyekre!

Joseph Haydn zeneszerzői műhelyében születtek meg a homogén előadó együttesre írt kvartettek, azaz a..... Művei mintául szolgáltak a kortárs szerzőknek, de napjainkban is komponálnak erre az együttesre. Az előadók száma..... Az együttesben megszólaló hangszerek a következők:

.....

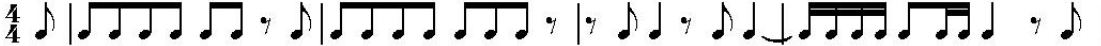
3	
---	--

Dallamátírás

Fontos tudnivalók

A feladat megoldását ceruzával kell beírni. Csak egyértelmű megoldást fogadunk el!

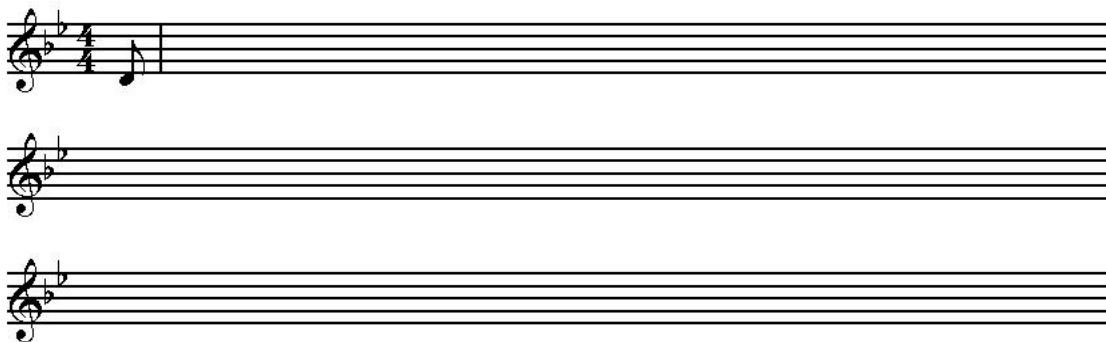
Feladat: Kottázza le az alábbi betűkottás dallamot a megadott előjegyzés szerint!

4/4

m l m m f f m m t m m f f m m m d' f r' (r') d' t l si l t si si

l m m s s f f d' s s ta ta l l r t m d' t l t si l

8	
---	--

		maximális pontszám	elért pontszám
I. Zenefelismerés		24	
II. Zenetörténeti szövegalkotás, dallamátírás, általános zenei alapismeretek			
Zenetörténeti szövegalkotás		30	
Általános zenei alapismeretek	Zenetörténeti kérdéssor	20	
	Zeneelméleti kérdéssor	18	
Dallamátírás		8	
II. rész összesen		76	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma		100	

javító tanár

Dátum:

	elért pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Zenefelismerés		
II. Zenetörténet, általános zenei alapismeretek, dallamátírás		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum: